

“WatEr LandsCapes sustainability through reuse of Marine littEr - Welcome/No. 192/ 1st call for standard projects”

bashkëfinancuar nga Komisioni Evropian, në kuadër të Programit “Interreg IPA CBC Itali–
Shqipëri–Mali i Zi 2014/2020”.

Summary

Mediterranean beaches are subjected to natural and anthropogenic pressures. In the last years, natural resource exploitation, urbanization, industrial growth, and intensive tourist frequentation severely degraded cross-border coastal dune ecosystems.

Beaches are sinks for marine litter (ML), which impacts on the environment as the 10th Descriptor of Good Environmental Status of the Marine Strategy Framework Directive of the EU. ML is a serious threat to biotic communities, ecosystems and biodiversity. Moreover, coastal erosion (CE) and ML lead to the deterioration of beach quality, decreasing the attractiveness of coastal areas for tourism, leading to socio-economic impacts. Often, to stop erosion walls are built in front of the beaches, with a negative impact on environmental quality and attractiveness and clean-up activities are carried out with mechanical equipments that further contribute to CE. These hard approaches were not supported by an adequate knowledge of possible consequences and without a legal and institutional framework for an Integrated Coastal Zone Management (ICZM). The WELCOME project is mainly aimed at developing a soft method based on an art-driven reuse of wood ML to make anti-erosion coastal systems in a sustainable, circular economy based approach. The WELCOME project engages 3 competent research institutions (CONISMA, F.G.J.M, UNIME) and 3 experienced public authorities (ML, NCA, JPMDCG) to perform:

- i) research on ML (including modeling) and ML removal from selected Italian, Albanian and Montenegrin beaches,
- ii) dune restoration, according to a well-defined methodology,
- iii) drafting of a ML plan in the frame of ICZM.

The involvement of the major stakeholders, including local public administrations, owners of bathing establishments, fishery cooperatives, diving centers, marinas managers, voluntary groups and environmental organizations, will be a key aspect of the cross-border policy-making aim and increase of public awareness on ML and CE.

Përmbledhje

Plazhet e Mesdheut i nënshtrohen presioneve natyrore dhe antropogjene. Në vitet e fundit, shfrytëzimi i pasurive natyrore, urbanizimi, zhvillimi industrial, rritja e fluksit të turistëve kanë degraduar rende ekosistemet e dunave në të gjithë zonat bregdetare.

Plazhet përbëjnë zona akumulimi të mbetjeve detare (MD), gjë që ka ndikim mbi ambientin siç e specifikon Indikatori i 10-të i “Good Environmental Status of the Marine Strategy Framework Directive of the EU”. MD përbejnë një kërcënim serioz për komunitetet e gjallesave (biotike), ekosistemet dhe biodiversitetin. Për më tepër, erozioni bregor (EB) dhe MD shkaktojnë degradimin e cilësisë së plazheve, duke e ulur kështu pëlqyeshmërinë e zonave bregdetare nga turistët, çka shkakton pasoja socio-ekonomike. Ndodh shpesh që, për të penguar erozionin, ndërtohen “mure” përpara plazheve, duke dëmtuar cilësinë e mjedisit dhe aspektin pamor, ndërkohë që fushatat e pastrimit kryhen me makineri të cilat kontribuojnë në rritjen e erozionit bregor (EB). Këto ndërhyrje të renda dhe të vrazhda nuk mbështeten mbi njohuri të përshtatshme lidhur me pasojat e mundshme mbi mjedisin dhe, gjithashtu ato nuk mbështeten mbi një strukturë ligjore dhe institucionale për një Menaxhim të Integruar të Zonave Bregore (MIZB).

Projekti WELCOME ka për synim parësor zhvillimin e një metode më delikate, për mbrojtjen nga erozioni, të bazuar mbi ripërdorimin mbeturinave të drurit (nga MD) duke ngritur sisteme bregore kundër erozionit, bazuar në një qasje të qëndrueshme të ekonomisë ciklike. Projekti WELCOME angazhon tre institucione kërkimore kompetente (CONISMA, FGJM, UNIME) dhe tre autoritete publike me eksperiencë (ML, NCA, JPMDCG) për të kryer:

- i) punë kërkimore mbi MD (përfshi edhe modelim) dhe pastrimin e MD nga plazhet e përcaktuara italiane, shqiptare dhe malazeze,
- ii) restaurimin e dunave, sipas një metodologjie të mirëpërcaktuar,
- iii) hartimi i një plani për MD sipas strukturës së MIZB.

Përfshirja e grupeve kryesore të interesit, duke përfshirë administratat publike lokale, pronarët e resorteve të plazheve, kooperativat e peshkimit, qendrat e zhytësve, menaxherët e brigjeve, grupet vullnetare dhe organizatat mjedisore, do përbëjë një aspekt kyç të perspektivave të vendimmarrjes ndërkufitare dhe të rritjes së ndërgjegjes publike ndaj MD dhe EB.